

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) pagal kompetenciją pavesta įgyvendinti Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) **strateginį tikslą** – *stiprinti visuomenės sveikatą ir vartotojų apsaugą, susijusią su maisto sauga ir kokybe, užtikrinti augalų ir gyvūnų sveikatingumą ir gerovę.*

Augalininkystės tarnyba vykdo **programą** – *Fitosanitarija, augalų dauginamosios medžiagos ir grūdų kokybės kontrolė, veislių tyrimai (04 001), kurios tikslas – įgyvendinti valstybinę fitosanitarijos, augalų apsaugos, trąšų, augalų dauginamosios medžiagos, augalų veislių registravimo ir teisinės apsaugos, grūdų ir jų produktų kokybės gerinimo politiką.*

Šio strateginio tikslo įgyvendinimas vertinamas efekto kriterijumi – **augalų sveikatingumas, išreikštas procentais patikrinimų, kurių metu nenustatyta augalų sveikatos reikalavimų pažeidimų (E-04-01).** 2014 metais planuota – 91 proc., įvykdyta – 97,6 proc.

Šiam tikslui pasiekti Augalininkystės tarnyba įgyvendina **uždavinį** – *saugoti Lietuvos teritoriją nuo augalų karantininių ligų sukėlėjų ir kenkėjų, užtikrinti tinkamą augalų apsaugos produktų registravimą ir racionalų jų bei trąšų naudojimą, vaisių ir daržovių atitiktį prekybos standartams, augalų veislių tyrimą, registravimą ir teisinę apsaugą, augalų dauginamosios medžiagos ir grūdų kokybę.*

Priemonė, kuri numatyta ŽŪM strateginiame veiklos plane – *Fitosanitarinė augalų ir augalinių produktų, trąšų, augalų apsaugos produktų, šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams, augalų dauginamosios medžiagos ir valstybės rezervo ir intervencinio pirkimo grūdų kokybės kontrolė, augalų veislių tyrimai, registravimas ir teisinė apsauga.*

Augalininkystės tarnyba, vykdydama ūkio subjektų veiklos priežiūrą, 2014 m. įgyvendino Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo IV skirsnio bei Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo (toliau – Aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“, nuostatas ir siekė užtikrinti, kad priežiūros funkcijos būtų atliekamos efektyviai, koordinuotai, mažiausiomis sąnaudomis, kuo mažiau trikdant prižiūrimų ūkio subjektų veiklą ir veiksmingai apsaugant įstatymų bei kitų teisės aktų ginamas teises ir teisėtus interesus.

Vadovaujantis Aprašo 12.5 punkto nuostata, kad kontroliniai klausimynai turi būti peržiūrėti ne rečiau kaip 2 kartus per metus, peržiūrėti bei Valstybinės augalininkystės tarnybos prie

Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. A1-195 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gegužės 14 d. įsakymo Nr. A1-166 „Dėl dokumentų, naudojamų atliekant ūkio subjektų veiklos patikrinimus, formų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtinti / pakeisti 3 patikrinimo klausimynai, parengtas pluoštinių kanapių produktų tiekėjų patikrinimo klausimyno projektas.

Vykdydama ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijas, Augalininkystės tarnyba ir toliau laikosi Memorandumo *Dėl mažareikšmių ženklavimo neatitikimų* ir Deklaracijos *Dėl pirmųjų verslo metų* nuostatų. Laikantis Deklaracijos nuostatų ūkio subjektai pirmaisiais verslo metais buvo konsultuojami jiems rūpimais klausimais bei jiems nebuvo taikytos poveikio priemonės (atsižvelgiant į Augalininkystės tarnybos ūkio subjektų apklausos anketos duomenis, 98 proc. respondentų teigiamai įvertino teiginį, kad pirmaisiais veiklos metais gavo naudingų konsultacijų ir jiems nebuvo taikytos poveikio priemonės).

Augalininkystės tarnyba, siekdama mažinti priežiūros našta ūkio subjektams, sudarydama ūkio subjektų patikrinimų planus vadovaujasi ūkio subjektų veiklos rizikos kriterijais, patvirtintais Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymais.

2014 metais iš viso atlikti **102 096** ūkio subjektų patikrinimai. Vieno planinio patikrinimo trukmė vidutiniškai – 1 val. 48 min., neplaninio – 1 val. 37 min.

2014 metais visų ūkio subjektų patikrinimų metu buvo nustatyti **102** administraciniai teisės pažeidimai. Ūkio subjektams paskirtos 82 piniginės baudos, iš jų surašyti 74 administraciniai nurodymai, 17 bylų išnagrinėtos priimant nutarimus, paskirta 20 įspėjimų.

Fitosanitarija

2014 metais fitosanitarijos srities klausimais iš viso buvo suteiktos **2326** konsultacijos žodžiu ir **141** konsultacija raštu.

Dažniausiai išaiškinimo reikalavo Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo 4 straipsnio „*Apsaugos nuo kenksmingųjų organizmų priemonės*“ 1 dalies nuostata dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų atitikimo fitosanitarijos reikalavimams įvežimo, išvežimo, vežimo ir vežimo tranzitu, auginimo, dauginimo, gamybos sandėliavimo, supirkimo ir realizavimo. Taip pat konsultacijos teiktos registracijos fitosanitariniame registre, eksporto į Muitų Sąjungą, medinės pakavimo medžiagos ir dažniausiai pasitaikančių bulvių ligų bei jų prevencijos klausimais, dėl augalo pasų išdavimo, fitosanitarinių reikalavimų importuojant augalus ir augalinius produktus, taip pat ir GMO rizikos kultūras į Lietuvą ir Europos Sąjungą, Fitosanitarinio registro informacinės sistemos (toliau – FRIS) ir kitais klausimais.

Vykdydami ūkio subjektų veiklos priežiūrą regioninių skyrių specialistai 2014 m. atliko **4740** patikrinimų, 3054 planinius ir 1686 neplaninius patikrinimus. Fitosanitarinis patikrinimas vidutiniškai truko 1 val. 45 min. Planinių patikrinimų metu skirtos 4 administracinės nuobaudos.

2014 metais pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (poskyrių) specialistai **patikrino 30 770 krovinių** su augalais, augaliniais produktais ir kitais susijusiais objektais, kurie buvo vežami į Lietuvą ar kitas Europos Sąjungos valstybes. Daugiausia šių patikrinimų (78 proc.) atlikta dėl medinės pakavimo medžiagos kontrolės. Nustačius fitosanitarinių reikalavimų pažeidimus, kroviniai buvo sulaikomi. Per 2014 m. užregistruoti 189 tokie atvejai. Už nustatytus grubius fitosanitarinių reikalavimų pažeidimus 42 kroviniai grąžinti į šalį siuntėją. Didžiausia dalis sulaikytų krovinių (beveik 77 proc.) neatitiko Tarptautinio fitosanitarinių priemonių standarto Nr. 15 „Nurodymai medinei pakavimo medžiagai tarptautinėje prekyboje“ reikalavimų. Kito pobūdžio pažeidimų (pvz., ūkio subjektai mėgino įvežti krovinis neturėdami fitosanitarinio registro pažymėjimo arba su netvarkingais krovinių fitosanitariniais dokumentais) viso nustatyti 44 atvejai.

2014 metais pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postuose (poskyriuose) atlikus eksportuojamų bei reeksportuojamų krovinių fitosanitarinius patikrinimus, buvo išduoti **62 376** produkcijos sveikatingumą patvirtinantys eksporto ir reeksporto fitosanitariniai sertifikatai.

Vykdamt augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinės būklės valstybinę kontrolę Augalininkystės tarnybos regioninių skyrių ir pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (poskyrių) specialistai paėmė ir į Fitosanitarinių tyrimų laboratoriją (skyrių) (toliau – FT(S) laboratorija) pristatė 2695 mėginius. Iš jų – 45 mėginiuose nustatyta auksinių bulvinių nematodų (*Globodera rostochiensis*), 20 mėginių – bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*), 5 mėginiuose – slyvų raupligės viruso sukėlėjų (*Plum pox virus*), 8 mėginiuose – *Mycosphaerella* spp., 15 mėginių – bakterija *Erwinia amylovora*.

Vadovaujantis 2008 m. liepos 4 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 690/2008, pripažįstančio apsaugotas Bendrijos zonas, kuriose augalų sveikatai gresia ypatingas pavojus, su paskutiniais pakeitimais nuostatomis, Lietuvos Respublikai, išskyrus Babtų ir Kėdainių miesto seniūnijas, patvirtintas saugomos zonos dėl bakterinės degligės statusas iki 2016 balandžio 30 d.

2014 metais atliekant fitosanitarinę priežiūrą dėl galimo užkrėtimo bakterine deglige (*Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.), buvo patikrinti 104 sodai (bendras plotas 524 ha), 93 vaismedžių medelynai (bendras plotas 37 ha), 6 dekoratyvinių augalų ir vaismedžių medelynai (bendras plotas 1,71 ha), 3 dekoratyvinių ir miško augalų medelynai (bendras plotas 1,31 ha), 22 miško augalų medelynai (bendras plotas 2,45 ha), 62 dekoratyvinių augalų medelynai (bendras plotas 9,06 ha), natūralios augavietės bei viešosios erdvės, parkai (bendras plotas 7871 ha) bei 32 kitos teritorijos (bendras plotas 2,53 ha). Buvo paimta 216 mėginių, kuriuos ištyrus nustatyta **15 bakterinės degligės židinių**. 13 židinių buvo nustatyti saugomos zonos statusą turinčioje Lietuvos teritorijoje, o 2 – saugomos zonos statuso netekusioje teritorijoje. Pažymėtina, kad šiais metais ši liga nebuvo nustatyta medelynuose. Dauguma jų (14) buvo nustatyti natūraliose augavietėse, viešosiose erdvėse

ar privačiose sodybose ir tik viename sode (bendras sodo plotas 2 ha). Sunaikinti visi židiniai, kurie buvo nustatyti šiais metais, taip pat užbaigti naikinimo darbai viename 2013 m. nustatyta židinyje.

2014 metais prieš sėklinių bulvių sodinimą buvo atlikti lauko dirvožemio tyrimai, paimti ir ištirti mėginiai iš 177,24 ha ploto. Šiuose laukuose bulvinių cistas sudarančių nematodų nebuvo nustatyta. Atliekant maistinėms bulvėms auginti skirtų laukų dirvožemio tyrimus, buvo ištirti 1 842 ha. Bulviniais cistas sudarančiais nematodais užkrėstas 35,8 ha plotas. Užkrėstuose plotuose buvo uždrausta auginti bulves.

Dėl bulvių žiedinio (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*) ir rudojo (*Ralstonia solanacearum*) puvinio buvo ištirta 3 648 t sėklinių bulvių stiebagumbių. Dėl šių bakterinių ligų ištyrus mėginius, paimtus nuo 25 356 t maistinių bulvių, nustatyta, kad 700 t užkrėstos bulvių žiediniu puvinio. Visos užkrėstos maistinės bulvės buvo sunaikintos užkasant, kompostuojant arba termiškai apdorojus panaudotos gyvulių pašarui. Bulvių rudojo puvinio židinių 2014 m. Lietuvoje nustatyta nebuvo.

2014 metais buvo stebimi ir Lietuvos miškai – vien dėl pušinių stiebinių nematodų (*Bursaphelenchus xylophilus*) buvo paimtas ir ištirtas 91 mėginys iš 270 ha ploto. Šio kenksmingojo organizmo nustatyta nebuvo. Dėl *Gibberella circinata* buvo paimti ir ištirti 79 mėginiai iš 530 ha miškų, parkų, medelynų ir pušų sėklinių plantacijų. Šis kenksmingasis organizmas taip pat neaptiktas. Dėl *Mycosphaerella* spp. paimta ir ištirta 35 mėginių, iš kurių 8 mėginiuose šis kenksmingasis organizmas buvo patvirtintas.

Vykdamas šviežių vaisių ir daržovių kokybės kontrolę, 2014 metais buvo patikrintos 67 395 t Lietuvos rinkai tiekiamų šviežių vaisių ir daržovių. Iš jų 71,1 proc. sudarė ne Europos Sąjungos šalių produkcija, 4,3 proc. – lietuviškos kilmės švieži vaisiai ir daržovės, dar mažesnis procentas – lenkiškos kilmės produktai.

2014 metais prekyautojai, pažeisdami prekybos standartus, mėgino realizuoti 3,3 proc. produktų. Daugiausiai pažeidimų (39,7 proc. visų pažeidimų) nustatyta prekiaujant apelsiniais, o dėl bananų ir granatų nustatyta atitinkamai 28,5 ir 9,6 proc. visų per metus užregistruotų pažeidimų.

Viena dažniausiai pasitaikiusių prekybos šviežiais vaisiais ir daržovėmis pažeidimų priežasčių buvo informacijos apie tiekiamus produktus stoka. Paženklintos nepakankamo informatyvumo etiketėmis arba nepaženklintos etiketėmis prekės sudarė 72,7 proc. prekybos standartų neatitinkusių šviežių vaisių ir daržovių. Ligų ir puvinio sužaloti vaisiai sudarė 23,9 proc. visų per metus užregistruotų pažeidimų. Dėl šių priežasčių prekyautojai vaisius ir daržoves rūšiavo, klajavo naujas etiketes, o maistui netinkamus produktus naikino.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-543 „Dėl įvežamų į Lietuvos Respubliką, vežamų per ją į kitas Europos Sąjungos šalis, taip pat vežamų tranzitu žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos, kurie galėjo būti genetiškai modifikuoti, stebėsenos taisyklių patvirtinimo“, Augalininkystės tarnybos

pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (poskyrių) specialistai vykdė GMO atsiradimo rizikos kultūrų stebėseną. Per 2014 m. pasienyje buvo paimti 59 mėginiai. Tirti sėjamųjų linų (*Linum usitatissimum* L.), rapsų (*Brassica napus* L.) ir paprastųjų kukurūzų (*Zea mays* L.) kroviniai, gabenti iš Kazachstano, Ukrainos ir Rusijos. Nei viename iš tirtų mėginių 35S promotorių ir (arba) Nos terminatorių nerasta.

Augalininkystės tarnybos regioninių skyrių specialistai taip pat vykdė GMO atsiradimo rizikos kultūrų pasėlių stebėseną. Tirti plotai, kuriuose buvo auginami vasariniai ir žieminiai rapsai, valgomosios bulvės ir paprastieji kukurūzai. Iš dešimties Lietuvos apskričių viso paimta 100 mėginių genetinei modifikacijai nustatyti. Nei viename iš tirtų mėginių 35S promotorių ir (arba) Nos terminatorių nerasta.

Siekiant aiškiau reglamentuoti ūkio subjektų veiklos priežiūrą Žemės ūkio ministerijai buvo pateiktas pasiūlymas dėl Fitosanitarijos įstatymo pakeitimo projekto, LR Vyriausybės nutarimu patvirtintų Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių pakeitimo projektas, 4 žemės ūkio ministro įsakymų pakeitimo projektai.

Augalų apsaugos produktai, trąšos ir tręšiamieji produktai

2014 metais augalų apsaugos produktų priežiūros klausimais ūkio subjektams buvo suteikta 1930 konsultacijų žodžiu ir 8 konsultacijos raštu. Daugiausia išaiškinimo reikalavo Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gegužės 29 d. įsakymo Nr. 3D-321 redakcija) nuostatos. Aktualiausi klausimai buvo susiję su tinkamu produktų naudojimu, leidimų prekiauti augalų apsaugos produktais ir vienkartinį leidimų įvežti produktus iš ne Europos Sąjungos ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių išdavimu.

Vykdant augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo ir tiekimo rinkai priežiūrą 2014 m. buvo patikrinti 2809 ūkio subjektai. Iš viso atlikta 2980 patikrinimų, iš jų – 2602 planiniai ir 378 neplaniniai patikrinimai. Kadangi kai kurių ūkio subjektų tikrinimo metu buvo tikrinamos kelios veiklos sritys (pvz., augalų apsaugos produktų saugojimas ir tiekimas rinkai), pagal veiklos sritis atlikti 3299 patikrinimai: 403 augalų apsaugos produktų saugojimo, 2074 naudojimo ir 822 tiekimo rinkai patikrinimai. Vidutinė patikrinimo trukmė – 1 val. 59 min.

Iš viso patikrinimų metu 464 ūkio subjektų veikloje nustatyti pažeidimai, iš kurių 69 ūkio subjektams pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 107³ straipsnį surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolai ir paskirtos baudos. Ūkio subjektams iš viso pateikta 601 pastaba: 51 – dėl augalų apsaugos produktų saugojimo, 442 – dėl naudojimo ir 108 – dėl tiekimo rinkai.

Vykdant **augalų apsaugos produktų tiekimo rinkai priežiūrą** buvo atlikti 822

patikrinimai (iš jų – 5 neplaniniai galimose prekybos vietose) ir nustatyti 108 (13,4 proc. nuo visų patikrinimų) neatitikimai teisės aktų reikalavimams, iš kurių didžiausia dalis – 37 pažeidimai (34,3 proc.) dėl netinkamo produktų laikymo prekybos patalpoje (neužrakintoje spintoje arba lentynose neišskirstyti pagal fizinį būvį ar paskirtį). Pagal ATPK 107³ straipsnį buvo surašyta 11 administracinių teisės pažeidimų protokolų ir skirtos baudos.

Dėl augalų apsaugos produktų saugojimo reikalavimų atitikimo teisės aktų reikalavimams buvo atlikti 403 patikrinimai, 51 patikrinimo metu (13,1 proc. patikrinimų) nustatytas neatitikimas teisės aktų reikalavimams. Pagal ATPK 107³ straipsnį dėl saugojimo reikalavimų neatitikimų buvo surašyti 2 administracinio teisės pažeidimų protokolai ir skirtos baudos.

Daugiausia patikrinimų atlikta ir daugiausia neatitikimų teisės aktų reikalavimams nustatyta vykdant **augalų apsaugos produktų naudojimo priežiūrą**. 2014 m. buvo atlikti 2074 patikrinimai ir nustatyti 442 neatitikimai teisės aktų reikalavimams (22,9 proc. patikrinimų). Didžiausią pažeidimų dalį (100 pažeidimų arba 22,6 proc.) sudarė ūkio subjektai, kurie neturėjo galiojančio Augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimo. Už augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų pažeidimus pagal ATPK 107³ straipsnį buvo surašyti 56 administracinio teisės pažeidimų protokolai ir skirtos baudos.

Siekiant padėti ūkio subjektams įgyvendinti numatytus reikalavimus trąšų srityje, buvo suteiktos 28 konsultacijos raštu ir 340 konsultacijų žodžiu. Aktualiausi klausimai – trąšų tinkamumas naudoti ekologinėje gamyboje, naudojamų trąšų maistinė sudėtis, galimas jų kenksmingumas aplinkai, trąšų laikymo reikalavimai, trąšų apskaitos reikalingumas ir nauda planuojant tręšimą, reikalavimai tiekiant rinkai trąšas ar tręšiamuosius produktus.

Vykdant trąšų naudojimo, laikymo ir apskaitos reikalavimų priežiūrą, 2014 metais atlikti **1168** patikrinimai. Buvo patikrinta 1100 ūkininko ūkių, 38 žemės ūkio bendrovės ir 30 kitų ūkio subjektų. Remiantis tikrinimo aktų duomenimis, per metus įvertinti ir dėl trąšų laikymo, naudojimo ir apskaitos konsultuoti 597 augalininkystės ūkiai, 560 mišrių ūkių (augalininkystė ir gyvulininkystė), 11 specializuotų ūkių. Tarp tikrintų ūkių buvo 77 ekologiniai ūkiai. Nustatyta, kad 2014 metais 777 žemės ūkio subjektas pildė nustatytos formos trąšų naudojimo apskaitos žurnalą, o tai sudaro 66,52 proc. visų tikrintų ūkių. Vidutinė trąšų patikrinimo trukmė – 1 val. 08 min.

Augalininkystės tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“, išduoda patvirtinimą, kad tam tikro pavadinimo trąšos ir (ar) dirvožemio gerinimo priemonės yra tinkamos naudoti ekologinėje gamyboje. 2014 metais buvo išduotas 31 patvirtinimas dėl trąšų tinkamumo naudoti ekologiniuose ūkiuose.

Siekiant koordinuoti ūkio subjektų veiklos priežiūros veiksmus su kitomis priežiūrą atliekančiomis institucijomis, Augalininkystės tarnyba 2014 metais bendradarbiavo su VŠĮ

„Ekoagros“ ir keitėsi informacija, susijusia su augalų apsaugos produktų naudojimo priežiūra ekologinės gamybos ūkiuose, siekiant užtikrinti, kad ekologinėje gamyboje nebūtų naudojamos neleistinos medžiagos.

Taip pat Augalininkystės tarnyba Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) teikė informaciją apie nustatytus augalų apsaugos produktų naudojimo pažeidimus, galinčius turėti įtakos pašarų ar maisto saugai (neregistruotų produktų naudojimas, nevedamas Profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalas, produktai naudojami ne pagal paskirtį arba nesilaikant nustatytų normų bei nesilaikant termino iki derliaus nuėmimo ir kt.). 2014 m. NMA buvo pateikta informacija apie 56 ūkio subjektus, pažeidusius minėtus reikalavimus. NMA Augalininkystės tarnybai nuolat teikia informaciją apie pasėlius deklaravusius ūkio subjektus, kuriems nustatyti pažeidimai augalų apsaugos produktų naudojimo srityje.

Siekiant efektyviau organizuoti ūkio subjektų veiklos priežiūrą, 2014 m. buvo pateiktas pasiūlymas dėl Lietuvos Respublikos Augalų apsaugos įstatymo pakeitimo projekto, kurio tikslas – mažinti ūkio subjektų veiklą ribojančius nepagrįstus reikalavimus išduodant Augalų apsaugos produktų prekybos leidimus, taip pat mažinti riziką žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai dėl netinkamo produktų išpurškimo trumpinant profesionaliajam naudojimui skirtų produktų purškimo įrangos tikrinimo periodiškumą.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatas dėl kitų institucijų vykdomų funkcijų ir veiklos nedubliavimo bei sumažinti administracinių įsipareigojimų našą fiziniams ir juridiniams asmenims, buvo pateiktas pasiūlymas dėl Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 241³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Įstatymo projekte ATPK 241³ straipsnio 1 dalis pakeičiama, išbraukiant 107 straipsnį. Priėmus šį pakeitimą, Augalininkystės tarnyba nebevykdys neprižiūrimų (piktžolėtų) žemės plotų priežiūros ir nenagrinės administracinių teisės pažeidimų bylų pagal ATPK 107 straipsnį.

Augalų dauginamoji medžiaga, grūdai

Augalų dauginamosios medžiagos klausimais iš viso ūkio subjektams buvo suteiktos 447 konsultacijos žodžiu bei 39 konsultacijos raštu. Daugiausia buvo konsultuota pluoštinių kanapių auginimo, augalų dauginamosios medžiagos tiekimo rinkai ir įvežimo iš ne ES valstybių bei pluoštinių kanapių produktų tiekėjų įtraukimo į Pluoštinių kanapių produktų tiekėjų sąrašą klausimais.

Vykdamas rinkai tiekiamos dauginamosios medžiagos kontrolę buvo atlikti 236 dauginamosios medžiagos tikrinimai prekybos ir sandėliavimo vietose, iš viso patikrinti 247 ūkio subjektai, atlikti 205 planiniai ir 31 neplaniniai patikrinimai. Neplaniniai patikrinimai įvykdyti pagal pateiktus pranešimus ir pranešimus spaudoje. Tikrinimų metu iš sėklos siuntų buvo paimtas 41

kontrolinis sėklos mėginys, iš kurių 2-jų daržovių sėklos siuntų kokybė neatitiko teisės aktų reikalavimų (sėklos siuntų tiekimas rinkai buvo sustabdytas). Vidutinė patikrinimo trukmė – 2 val. 17 min. Patikrinimų metu buvo nustatyta 18 pažeidimų dėl rinkai tiekiamos nesertifikuotos sėklos, ženklinimo reikalavimų nesilaikymo pagal Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų, Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų, Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašų nuostatų. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 189 straipsnį surašyta 12 nutarimų ir 6 administraciniai nurodymai. Skirti 9 įspėjimai ir 9 piniginės baudos.

Vykdamat atestuotų dauginamosios medžiagos tiekėjų priežiūrą patikrintas 51 atestuotas tiekėjas (planuota – 50), atliktas 1 neplaninis patikrinimas. Dėl neatitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams iš sąrašo buvo išbraukti – 9, o pagal atestuotų tiekėjų pateiktus prašymus dėl veiklos nutraukimo – 2 atestuoti tiekėjai.

Vykdamat pluoštinių kanapių auginimo priežiūrą pagal pateiktus pluoštinių kanapių augintojų prašymus iš deklaruotų pluoštinių kanapių laukų buvo paimti 166 mėginiai. Mėginiai buvo pristatyti į Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto laboratoriją THC kiekiui nustatyti. Ištirtų mėginių THC kiekis neviršijo 0,2 proc. Dėl įsipareigojimų nesilaikymo auginant pluoštines kanapes pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 107⁵ straipsnį surašyta 11 administracinių teisės pažeidimų protokolų, ūkio subjektams skirta 11 įspėjimų.

Augalininkystės produktų mėginių ėmimo, kokybės tyrimų atlikimo, prietaisų „Infratec“ naudojimo ir administravimo, kokybės sertifikatų išdavimo, grūdų kokybės tyrimo laboratorijų atestavimo klausimais ūkio subjektams 2014 m. iš viso suteikta 212 konsultacijų, iš jų ūkio subjektų priežiūros klausimais – 111 žodinių ir 24 rašytinių konsultacijų.

Siekiant užtikrinti įstatymų bei kitų su augalininkystės produktais susijusių teisės aktų vykdymą, du kartus patikrinta valstybės rezervo grūdų būklė ir kokybė. Patikrinimų metu trūkumų nenustatyta, valstybės rezerve saugomų grūdų kokybės būklė gera.

Atlikta 30 grūdus superkančių ūkio subjektų patikrinimų. Šių patikrinimų metu atlikti 103 grūdų ėminių kontroliniai kokybės vertinimai bei įvertintas atsiskaitymo už superkamus grūdus su grūdų pardavėjais dokumentų teisingumas, atitiktis teisės aktų reikalavimams. 8 ūkio subjektuose rasta neatitiktųjų ir surašyta 10 pastabų, tačiau šios neatitiktys neturėjo įtakos šių ūkio subjektų atsiskaitymui su grūdų siūlytojais – pardavėjais. Vidutinė patikrinimo trukmė – 2 val. 13 min.

Siūlymų keisti ar priimti naujus teisės aktus, išskiriant priemones, kuriomis šalinamos reglamentavimo spragos, efektyviau organizuojama ūkio subjektų veiklos priežiūra, mažinama priežiūros našta ūkio subjektams augalų dauginamosios medžiagos, grūdų srityse teikta nebuvo.

Augalų apsaugos produktų registravimas

Šiuo metu Lietuvos Respublikoje profesionaliajam naudojimui įregistruota 327 augalų apsaugos produktai: 154 herbicidai, 23 insekticidai, 103 fungicidai, 18 beicų, 12 augimo reguliatorių, 17 kitų (2 augimo inhibitoriai, 2 defoliantai, 6 fumigantai, 1 dezinfekcijos priemonė, 2 biologiniai preparatai, 3 repelentai, 1 moliuskocidas). Neprofesionaliajam naudojimui įregistruoti 37 augalų apsaugos produktai: 3 insekticidai, 8 fungicidai, 23 herbicidai, 2 repelentai ir 1 moliuskocidas.

2014 metais buvo atliekamas augalų apsaugos produktų ir jų veikliųjų medžiagų tapatumo, fizikinių ir cheminių savybių, analizės metodų galiojimo, toksikologinių ir metabolizmo tyrimų (rizikos operatoriams, pašaliečiams, darbininkams), likučių augaluose, augaliniuose produktuose, cheminių medžiagų išlikimo ir pasiskirstymo aplinkoje (dirvoje, paviršiniame ir gruntiniame vandenyje, ore), ekotoksikologinių tyrimų (rizikos paukščiams, žinduoliams, dirvos makroorganizmams ir mikroorganizmams, bitėms, netiksliniams nariuotakojams) vertinimas ir priimti sprendimai dėl 51 (planuota 40) augalų apsaugos produkto: įregistruotas 31 augalų apsaugos produktas, iš jų 7 įregistruoti kitais prekės ženklais, 20 augalų apsaugos produktų perregistruoti.

Taip pat priimti šie sprendimai: 2 augalų apsaugos produktams pakeisti naudojimo reglamentai, įregistruotos 3 papildomos augalų apsaugos produktų pakuotės, 15 augalų apsaugos produktų pakeistas klasifikavimas, 24 – pratęsti registracijos terminai, panaikinta registracija pareiškėjo prašymu 3 augalų apsaugos produktų profesionaliajam naudojimui ir 5 – neprofesionaliajam naudojimui, 1 augalų apsaugos produkto panaikintas registravimas, nes nepateikti metribuzino stebėsenos duomenys Lietuvos gruntiniame vandenyje, 2 augalų apsaugos produktai neregistruoti: 1 – dėl rizikos užteršti metabolitu gruntinius vandenius, 1 – dėl sudėtyje esančio nepriimtino koformulianto poveikio žmonių sveikatai.

Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančiu Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (toliau – reglamentas (EB) Nr. 1107/2009) 2014 metais įvertintos 34 paraiškos ir išduoti leidimai atlikti neregistruotų augalų apsaugos produktų tyrimus Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialuose: Žemdirbystės institute, Sodinkystės ir daržininkystės institute, Joniškėlio bandymų stotyje.

Išnagrinėtos 4 paraiškos dėl analogiškų augalų apsaugos produktų prekybos leidimų. Išduoti 3 leidimai, iš jų: 1 herbicidui *Clopiran*, 1 fungicidui *Atila 250 SC*, 1 insekticidui *Abatin*. Neišduotas 1 leidimas, nes neatitiko augalų apsaugos produkto sudėtis. Taip pat išnagrinėtos paraiškos, įvertinti pateikti duomenys ir išduoti leidimai augalų apsaugos produktams dėl 120 dienų naudojimo, kadangi nebuvo registruotų augalų apsaugos produktų: fungicidui *Merpan 80 WG* naikinti obelių ir kriaušių rauples, akaricidui *Envidor* naikinti serbentines, voratinklines, raudonąsias sodines, paprastąsias voratinklines, kriaušines, rusvąsias sodines ir žemuogines erkes.

Parengtas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 28 d. įsakymo Nr. A1-48 „Dėl Leidimų išimties tvarka tiekti į rinką augalų apsaugos produktus ne ilgesniam kaip 120 dienų naudojimo laikotarpiui išdavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas.

Pagal pateiktą paraišką Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialo Miškų institutui buvo išduotas Geros augalų apsaugos produktų veiksmingumo ir (arba) atrankumo bandymų praktikos sertifikatas (toliau – GBP sertifikatas). Taip pat 2014 metais buvo atlikti Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialų, t. y. Žemdirbystės instituto, Sodininkystės ir daržininkystės instituto, Miškų instituto, Joniškėlio bandymų stoties metiniai tikrinimai, įvertinta, kaip laikomasi GBP taisyklių. Tikrinimo metu nustatyta, kad minėtos institucijos atitinka GBP taisyklių reikalavimus.

Augalų veislių registravimas

Augalininkystės tarnyba vykdydama funkcijas – registruoti augalų veisles (įrašyti jas į Nacionalinį augalų veislių sąrašą) ir suteikti joms teisinę apsaugą Lietuvos Respublikoje, septyniuose augalų veislių tyrimo skyriuose, išsidėsčiusiuose 3 skirtingose Lietuvos dirvožemio ir klimato zonose, atliko augalų veislių ūkinio vertingumo tyrimus. 2014 m. buvo tirtos **604** įvairių augalų rūšių (javų, cukrinių runkelių, rapsų, daugiamečių žolių, daržovių ir kitų) veislės.

2014 m. taip pat buvo organizuoti registravimui privalomų augalų veislių išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo tyrimai Lenkijoje, Čekijoje ir Vengrijoje. Nemažos dalies augalų veislių šie tyrimai jau atlikti kitų ES šalių narių kompetentingų institucijų, todėl buvo perkamos jų ataskaitos, taip pat buvo tikrinami selekcininkų siūlomų augalų veislių pavadinimai. 2014 m. pateikti pasiūlymai dėl teisinės apsaugos suteikimo augalų veislėms Lietuvos Respublikoje ir 6 augalų veislėms suteikta teisinė apsauga.

Valstybinei augalų veislių vertinimo komisijai (toliau – komisija) pateikti duomenys dėl 142 naujų augalų veislių registravimo. Atsižvelgiant į tai, kad komisijos posėdžio metu komisija pasiūlė atmesti 29 paraiškas įrašyti augalų veisles į Nacionalinį augalų veislių sąrašą (toliau – paraiška), taip pat į tai, kad po komisijos posėdžio keletas paraiškų buvo atsiimta, į Nacionalinį augalų veislių 2014 m. sąrašą buvo įrašytos **73** naujos žemės ūkio, daržovių, sodo ir dekoratyvinių augalų įvairių rūšių veislės. Nacionalinis augalų veislių sąrašas patvirtintas Augalininkystės tarnybos direktoriaus 2014 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. A1-31 „Dėl Nacionalinio augalų veislių 2014 metų sąrašo patvirtinimo“.

2014 m. išleisti leidiniai: Nacionalinis augalų veislių sąrašas (jame paskelbiant naujai įrašytų 73 augalų veislių aprašus), augalų veislių 2013 m. ūkinio vertingumo tyrimo duomenys. Šie leidiniai, kaip ir Informacinis leidinys apie teisinės apsaugos suteikimą augalų veislėms ir jų įrašymą į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, skelbiami Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje.

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Planuojama reikšmė 2015 metais	Planuojama reikšmė 2014 metais	Faktinė reikšmė 2014 metais	Komentaras*
	1 lentelė. Bendrosios įstaigos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijai				
1.	Darbuotojų skaičius vienam vadovaujšančiam darbuotojui, žmonių sk.	5,14	5,36	5,36	-
2.	Bendrosios veiklos srityse darbuotojų skaičius vienam specialiosios veiklos srityse darbuotojui	0,14	0,14	0,14	-
	2 lentelė. Bendrosios veiklos srityse funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijai				
	I. Personalo valdymas				
3.	Vienam personalo valdymo darbuotojui tenkantis darbuotojų skaičius, žmonių sk.	118,7	118,7	118,7	-
4.	Vienam darbuotojui tenkanti personalo valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis, Eur	113,66	105,34	107,58	-
	II. Turto valdymas				
5.	Vienam darbuotojui tenkanti bendra kabinetų patalpų ploto dalis, kv. m	10,70	10	10,85	Kadangi 2014 metais nebuvo baigtas kai kurių Tarnybos nenaudojamų patalpų perdavimo VI „Turto bankas“ procesas, todėl rodiklio reikšmė viršijo planuotą. 2015 metais perdavimo procesas bus baigtas.
6.	Nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidos, tenkančios 1 kv. m bendro įstaigos valdomo turto, Eur	8,10	8,40	8,53	-
	III. Dokumentų valdymas				
7.	Tarnybos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų skaičius iš visų tarnybos per ataskaitinius biudžetinius metus gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų skaičiaus, proc.	0,1	10	0,06	Kadangi per ataskaitinius biudžetinius metus elektroninius dokumentus ADOC formatu Tarnybai teikė tik dvi įstaigos ir atsižvelgiant į tai, jog dauguma ūkio subjektų, kurie yra Tarnybos klientai ir / ar partneriai (pvz., ūkininkai, smulkaus verslo atstovai) neturi galimybės teikti

							elektroninių dokumentų ADOC formatu, planuoto rodiklio reikšmė nebuvo pasiekta.
8.	Vienam oficialiam veiklos dokumentui, nepaisant jo formos, laikmenos ir pateikimo būdo, tenkanti dokumentų valdymo funkcijos vykdymo išlaidų dalis, Eur	0,65	1,07	0,59			-
	IV. Viešųjų pirkimų organizavimas						
9.	Tarnybos per ataskaitinius biudžetinius metus centralizuotai vykdytų viešųjų pirkimų sudarytų pirkimo sutarčių vertė nuo visų tarnybos per ataskaitinius biudžetinius metus vykdytų prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų sudarytų pirkimo sutarčių vertės, proc.	9,2	30	8,2			Rodiklio reikšmė nepasiekta, nes Centrinės perkandčiosios organizacijos (CPO) kataloge nebuvo tinkamų Tarnybai reikalingų prekių ar atitinkančių reikalavimus paslaugų ar darbų. Tarnybai vykdant viešuosius pirkimus per CPO katalogą nėra galimybės įsigyti specifinių didelės vertės ir apimties prekių / paslaugų (pvz., trąšų, cheminių reagentų, automobilių, kelionių paslaugų).
	V. Informacinių technologijų (IT) infrastruktūros ir vidaus administravimo informacinių sistemų (IS) valdymas						
10.	Vienam vidaus administravimo funkcijoms skirtose IS registruotam naudotojui tenkanti vidaus administravimo IS tvarkymo ir priežiūros veiklos išlaidų dalis, Eur	43,65	43,94	57,80			-
11.	Vienai tarnybinei stočiai tenkanti informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros priežiūros ir administravimo veiklos išlaidų dalis, Eur	713,64	645,85	451,13			-
12.	Vienai kompiuterinei darbo vietai tenkanti kompiuterinių darbo vietų techninės priežiūros išlaidų dalis, Eur	42,36	36,52	42,36			-
13.	Vienai kompiuterinei darbo vietai tenkanti interneto ryšio paslaugų išlaidų dalis, Eur/1 Mb/s	7,05	7,39	7,05			-

* Nurodomos priežastys, kodėl nebuvo pasiektos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. pasitarimo protokolu Nr. 75 „Dėl Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo“ patvirtintos įstaigos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės.

Priežiūrą atliekančios Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos veiklos efektyvumo rodikliai

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vnt.	Vyriausybės siekis	Siiktina rodiklio reikšmė 2015 metais	Planuota rodiklio reikšmė 2014 metais	Faktinė reikšmė 2014 metų	Komentaras dėl kriterijaus pasiekimo lygio
1.	Pagrindinio priežiūros institucijos veiklos (paskirties) tikslo pasiekimo lygis		–	95	–	98,8	2014 m. rodiklio reikšmė nebuvo planuota, kadangi nebuvo jokių ankstesnių metų statistinių duomenų, į kuriuos atsižvelgiant būtų galima planuoti. 2015 m. reikšmė suplanuota atsižvelgiant į vienerių metų, t. y. 2014 m. preliminarinius duomenis.
2.	Trijų priežiūros srityse, kuriose yra didžiausia reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimo rizika, padėties ar būklės pokytis		Gerinti	5	10	1,2	2014 m. rodiklio reikšmė suplanuota neturint ankstesnių metų statistinių duomenų. 2015 m. reikšmė planuota pagal preliminarinius vienerių metų duomenis.
3.	Rizikingiausių ūkio subjektų (ūkinių veiklų, objektų) patikrinimų dalis palyginti su visais patikrinimais	proc.	↑	41	41	10,6	Vidutinio ir mažo rizikingumo patikrinimų skaičiui įtaką daro Augalininkystės tarnybos veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatos, kai, nepaisant rizikos vertinimo, ūkio subjektą privaloma tikrinti tam tikrą skaičių kartų per metus, pvz., ne rečiau nei 2 kartus per metus (atitinkamai pagal ūkio subjekto veiklos pobūdį). Taip pat nemažai patikrinimų atliekami turgavietėse, kurių metu patikrinama keli ar keliolika ūkio subjektų, priklausančių vidutinės ar mažos rizikos grupei, o turgavietės, kaip tikrintino objekto, rizika nevertinama.
4.	Vidutinio ar mažo rizikingumo ūkio subjektų (ūkinių veiklų, objektų) patikrinimų dalis palyginti su visais patikrinimais	proc.	↓	59	59	80,1	
5.	Patikrinimų, atliktų naudojant kontrolinius klausimynus, dalis palyginti su visais patikrinimais	proc.	↑	80	60	78,9	–
6.	Planinių patikrinimų, apie kuriuos iš anksto pranešama tikrinamam ūkio subjektui, dalis palyginti su visais patikrinimais	proc.	↑	70	100	56,3	Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos parengtas rekomendacijas („Rekomendacijos, kaip įdiegti ir taikyti priežiūros institucijų veiklos efektyvumo (rezultatyvumo) rodiklius“), turi būti skaičiuojamas planinių ir neplaninių patikrinimų, apie

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vnt.	Vyriausybės stekis	Siektina rodiklio reikšmė 2015 metais	Planuota rodiklio reikšmė 2014 metais	Faktinė reikšmė 2014 metų	Komentaras dėl kriterijaus pasiekimo lygio
7.	Viešai skelbiama informacija apie planinius patikrinimus	vnt.		5	1	5	Vienetas 2014 m. planuotas kaip visuma visų patikrinimo planų, paskelbtų Tarybos interneto svetainėje. 2015 m. planuojama bei 2014 m. faktinė reikšmė nurodyta kaip skelbiamų skirtingų veiklos sričių patikrinimo planų skaičius vienetais.
8.	Patikrinimų, padėjusių užkirsti kelią žalos visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, kai ši žala ar pavojus reikšmingi, dalis palyginti su visais neplaniniais patikrinimais	proc.	↑	20	50	17,6	2014 m. reikšmė buvo planuota neturint ankstesnių metų statistinių duomenų, o 2015 m. reikšmė suplanuota turint tik preliminarius vienerių 2014 m. duomenis.
9.	Finansinių ir žmogiškųjų išteklių dalis rizikos vertinimui, planavimui ir analizei	proc.	↑	Fin. – 10 Žmg. – 12	12,25	Fin. – 12,5 Žmg. – 13	2014 metams buvo planuoti tik finansiniai ištekliai. Finansinių išteklių dalis rizikos vertinimui, planavimui ir analizei 2015 m. suplanuoti atsižvelgiant į 2014 m. trijų ketvirčių faktą, todėl didėjimas atsižvelgiant į 2014 m. planą nenumatytas.
10.	Finansinių ir žmogiškųjų išteklių dalis konsultavimui, informavimui ir prevencijai	proc.	↑	Fin. – 15 Žmg. – 22	10,19	Fin. – 10,2 Žmg. – 20	–
11.	Finansinių ir žmogiškųjų išteklių dalis fiziniams patikrinimams	proc.	↓	Fin. – 75 Žmg. – 66	77,56	Fin. – 77,3 Žmg. – 67	–
12.	Planinių patikrinimų trukmė	val.	↓	P1 – 2:05 Nepl. – 2:15	3,1	P1. – 1:48 Nepl. – 1:37	2014 m. rodiklio reikšmė planuota pagal ankstesnių metų duomenis, kai patikrinimai dar ne visose veiklos srityse buvo atliekami naudojant kontrolinius klausimynus, todėl tikrinimo trukmė buvo ilgesnė.
13.	Iniciatyvų stekiant mažinti nepagrįstų, neproporcingų ūkinės veiklos suvaržymų, skaičius	vnt.	↑	3	1	7	–
14.	Institucijų darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo kursuose ir mokymuose, skaičius	vnt.	↑	100	100	118	Be 2014 m. suplanuotų vidinių mokymų, susijusių su ūkio subjektų veiklos priežiūra, dalis tarnybos darbuotojų

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vnt.	Vyriausybės siekis	Siektina rodiklio reikšmė 2015 metais	Planuota rodiklio reikšmė 2014 metais	Faktinė reikšmė 2014 metų	Komentaras dėl kriterijaus pasiekimo lygio
							dalyvavo ir su minėta veikla susijusiuose išorės mokymuose.
15.	Ūkio subjektų, teigiančių, kad priežiūros institucijos konsultacija buvo naudinga, padėjo suprasti teises aktus ir jų laikytis, dalis	proc.	↑	75	65	98	2014 m. reikšmė suplanuota neturint ankstesnių metų statistinių apklausos duomenų.
16.	Ūkio subjektų, teigiančių, kad kontroliniai klausimynai padėjo suvokti teises aktų reikalavimus ir geriau juos įgyvendinti, dalis	proc.	↑	70	65	67	–
17.	Ūkio subjektų, teigiančių, kad pirmaisiais veiklos metais gavo naudingų konsultacijų ir jiems nebuvo taikytos poveikio priemonės, išskyrus atvejus, kai jos buvo būtinos ir neišvengiamos, siekiant užkirsti kelią reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, dalis	proc.	↑	85	80	98	2014 m. reikšmė suplanuota neturint ankstesnių metų statistinių apklausos duomenų.

FINANSAVIMAS SUDARANT METINES PROGRAMU SAMATAS

Kodas	Veiksmo Nr.	Veiksmo pavadinimas	Vertinimo kriterijai	Mato vnt.	Siekimo reikšmė	Fakto reikšmė	Komentaras ²	Finansavimo šaltinis ³	Panaudoti asignavimai (Eur)				
									Iš viso	Iš viso	Iš DU	Iš VIP	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=11+13	11	12	13	14
04													
001													
01													
01													
R-04-001-01-01													
R-04-001-01-02													
R-04-001-01-03													

Fitosanitarija, augalų dauginamosios medžiagos ir grūdų kokybės kontrolė, veislių tyrimai

Igyvendinti valstybinę fitosanitarijos, augalų apsaugos, trąšų, augalų dauginamosios medžiagos, augalų veislių registravimo ir teisinės apsaugos, grūdų ir jų produktų kokybės gerinimo politiką

Saugoti Lietuvos teritoriją nuo augalų kenksmingųjų organizmų įvežimo ir paplitimo, užtikrinti tinkamą augalų apsaugos produktų registravimą ir ūkio subjektų veiklos, susijusios su augalų apsaugos produktų įvežimu, vežimu, saugojimu, naudojimu ir tiekimu rinkai bei trąšų naudojimui, priežiūrą, vaisių ir daržovių atitiktį prekybos standartams, augalų veislių tyrimą, registravimą ir teisinę apsaugą, vykdyti augalų dauginamosios medžiagos ir grūdų kokybės kontrolę

Rezultato kriterijai:

Augalų apsaugos produktų ir trąšų naudotojų patikrinimų, kurių metu rasti pažeidimai, dalis

22 15,31 Žemės ūkio ministerijai patobulinus teisės aktus, reglamentuojančius augalų apsaugos produktų priežiūrą, o Augalininkystės tarnybai efektyvinant šių produktų naudotojų priežiūrą bei aktyviai dalyvaujant ūkio subjektų mokymuose dėl pažeidimų prevencijos, ūkio subjektai padarė mažiau pažeidimų.

60 59 Po Valstybinės augalų veislių vertinimo komisijos siūlymo registruoti 62 veisles 3 paraiškos (vasarinių rapsų) buvo atsiimtoms.

25 25 Patikrintų atestuotų augalų dauginamosios medžiagos tiekėjų dalis

-

R-04.001-01-04	Sodų, miškų, parkų ir kitų augaviečių plotas, kuriame atliekama Nacionalinė fitosanitarinė kenksmingųjų organizmų stebėseną	ha	140 0	1119 8	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta dėl to, kad intensyviai vyko bakterinės degligės augalų šeiminių ir bulvių kenksmingųjų organizmų stebėseną.
Produkto kriterijai:					
P-04.001-01-01	Fitosanitarinių patikrinimų skaičius*	vnt.	570 50	9741 6	Kriterijaus viršijimą lėmė intensyvi tarptautinė prekyba šviežiais vaisiais ir daržovėmis. Išvežamų krovinių su vaisiais ir daržovėmis gausos objektyviai įvertinti negalime, nes šiuos srautus lemia skirtingų rinkų pasiūlos ir paklausos santykis bei prekiautojų gebėjimas reaguoti į rinkų svyravimus.
P-04.001-01-02	Kenksmingųjų organizmų nustatymo laboratorinių ekspertizų liudijimų skaičius*	vnt.	330 0	2695	Planuota kriterijaus reikšmė nepasiekta, nes gauta mažiau medienos mėginių bei durpių mėginių, skirtų eksportui, laboratoriniams tyrimams atlikti.
P-04.001-01-03	Lietuvos vidaus rinkai tiekiamų, importuojamų ir eksportuojamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties kokybės reikalavimams patikrinimų skaičius*	vnt.	200 0	4381	Kriterijaus viršijimą lėmė intensyvi tarptautinė prekyba šviežiais vaisiais ir daržovėmis. Įvežamų ir išvežamų krovinių su vaisiais ir daržovėmis gausos objektyviai įvertinti negalime, nes šiuos srautus lemia skirtingų rinkų pasiūlos ir paklausos santykis bei prekiautojų gebėjimas reaguoti į rinkų svyravimus.
P-04.001-01-	Įvertintų duomenų ir priimtų sprendimų dėl augalų apsaugos produktų registravimo, perregistravimo ir kt. skaičius*	vnt.	40	51	Gauta daugiau paraiškų įregistruoti augalų apsaugos produktus: 7 paraiškos įregistruoti augalų apsaugos produktus kitais prekės

			tikrinimų skaičius vykdant spyglinio rutulgybio (<i>Mycosphaerella dearnessii</i> Barr) židinių kontrolę	vnt.	96	14	Planuota reikšmė nepasiekta dėl to, kad planuojant tikrinimus prognozuotas didesnis židinių kiekis, tačiau prognozėms nepasitvirtinus (atlikus laboratorinius tyrimus) nebuvo pagrindo didesniam židinių kontrolės dažniui.				
5.	Ūkio subjektų registravimas Fitosanitariame registre	Įregistruotų ūkio subjektų skaičius	vnt.	400	198	Planuota reikšmė nepasiekta dėl to, kad buvo gauta mažiau ūkio subjektų prašymų.					
6.	Fizinių ir juridinių asmenų, kuriems suteikta teisė ženklinti medinę pakavimo medžiagą pagal Tarptautinį fitosanitarijos priemonių standartą Nr. 15, kontrolė	Atliktų tikrinimų skaičius	vnt.	135	148	Planuota reikšmė viršyta dėl to, kad teisė ženklinti medinę pakavimo medžiagą 2014 metais buvo suteikta dar 7 ūkio subjektams.					
7.	Įvežamų, išvežamų ir tiekiamų rinkai vaisių ir daržovių (rūšiavimo, pakavimo vietose ir didmeninėje prekyboje) atitikties prekybos standartams kontrolė	Atliktų tikrinimų dėl atitikties prekybos standartams skaičius	vnt.	200 0	4381	Kriterijaus viršijimą lėmė intensyvi tarptautinė prekyba šviežiais vaisiais ir daržovėmis. Įvežamų ir išvežamų krovinių su vaisiais ir daržovėmis gausos objektyviai įvertinti negalima, nes šios srautus lemia skirtingų rinkų pasiūlos ir paklausos santykis bei prekiautojų gebėjimas reaguoti į rinkų svyravimus.					
8.	Genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos, žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų ir	Paimtų ir pristatytų į NMVRVI** mėginių skaičius	vnt.	50	59	Kriterijaus viršijimą lėmė intensyvesnis nei buvo planuotas GM atsiradimo rizikos kultūrų vežimas į Lietuvą ir kitas Europos Sąjungos valstybes.					

		Grybinių ligų sukėlėjų nustatymo tyrimų skaičius	vnt.	400	427	Gauta daugiau eksportuojamų grūdų mėginių tyrimams atlikti.				
		Virusinių ligų sukėlėjų, viroidų ir fitoplazmų nustatymo tyrimų skaičius	vnt.	70	59	Negauta sėklinių bulvių mėginių virusams nustatyti, kadangi ūkio subjektai nepateikė poreikio.				
13.	Tarnybos direktoriaus įsakymu tvirtinamų taisyklių, tvarkų, procedūrų aprašų rengimas (fitosanitariniai tyrimai)	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	7	7	-				
Augalų apsauga, tręšos ir tręšiamieji produktai										
14.	Ūkio subjektų tikrinimas dėl augalų apsaugos produktų saugojimo atitikties teisės aktų reikalavimams	Atliktų tikrinimų skaičius	vnt.	294	403	Buvo atlikti neplaniniai patikrinimai, susiję su leidimų prekiauti augalų apsaugos produktų išdavimu ūkio subjektų prašymu, ūkio subjektai tikrinti pakartotinai dėl trūkumų pašalinimo.				
15.	Augalų apsaugos produktų tiekimo rinkai keliamų reikalavimų atitikties teisės aktams tikrinimas prekybos vietose	Atliktų tikrinimų skaičius Iš jų: atliktų tikrinimų turgavietėse, skaičius	vnt.	911	822	Planuota kriterijaus reikšmė nepasiekta, nes dalis ūkio subjektų, kurie buvo įtraukti į 2014 metų patikrinimų planą, veiklos nevykdė.				
16.	Pagal skelbimus spaudoje ir internete identifikuotų augalų apsaugos produktų tiekėjų ir pardavėjų tikrinimas	Atliktų tikrinimų skaičius	vnt.	9	1	Nuvykus atlikti patikrinimo, turgavietėse nerasta ūkio subjektų, prekiaujančių augalų apsaugos produktais.				
17.	Ūkio subjektų tikrinimas dėl augalų	Atliktų tikrinimų skaičius	vnt.	198 6	2074	Spaudoje ir internete buvo aptiktas tik vienas augalų apsaugos produktų pardavėjo skelbimas, kuriame buvo pateikta klaidinanti informacija. Kriterijaus reikšmė viršyta, nes dėl nustatytų pažeidimų ūkio				

	patvirtinimų išdavimas	Informacijos skelbimų skaičius	vnt.	50	158	Kriterijaus reikšmė viršyta, nes buvo gauta žymiai daugiau ūkio subjektų prašymų.							
24.	Informacijos paskelbimas apie ekologinėje gamyboje tinkamas naudoti trąšas ir dirvožemio gerinimo priemones	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	5	5	-							
25.	Tarybos direktoriaus įsakymu tvirtinamų taisyklių, tvarkų, procedūrų aprašų rengimas	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	3	4	Pakartotinai pateiktas pasiūlymas dėl augalų apsaugos produktų priežiūros taisyklių pakeitimo.							
26.	Augalų apsaugos produktų kontrolė	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	2	2	-							
27.	Trąšų ir tręšiamųjų produktų reglamentavimas	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	2	2	-							
<i>Augalų dauginamoji medžiaga, grūdai</i>													
28.	Sėklinių pasėlių aprobavimas	Aprobuota sėklinių pasėlių	ha	167 45	1856 1,8	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta dėl to, kad padidėjo pašarinių augalų sėklinių pasėlių plotų.							
29.	Mėginių ėmimas iš sertifikuoti paruoštų dauginamosios medžiagos siuntų	Mėginių skaičius	vnt.	149 7	1416	Planuota kriterijaus reikšmė nepasiekta, nes dalį mėginių paėmė įgaliotasis mėginių ėmėjas (ūkio subjekto atstovas).							
30.	Dauginamosios medžiagos kokybės tyrimų atlikimas	Atliktų kokybės tyrimų, skaičius	vnt.	115 00	1715 9	Kriterijaus reikšmė viršyta, nes daugiau ūkio subjektų kreipėsi į Tarybos regioninius skyrius dėl ūkinės sėklos tyrimų atlikimo.							
31.	Dauginamosios medžiagos sertifikatų išdavimas	Išduotų sertifikatų skaičius	vnt.	177 4	1788	Planuota kriterijaus reikšmė viršyta, nes sertifikuota daugiau vasarinių javų siuntų pagal gautus ūkio subjektų prašymus.							

32.	Javų, pašarinių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos siuntų veislės tapatumo ir veislinio grynio įvertinimas	Ištirtų sertifikuotų sėklos siuntų, skaičius	vnt.	410	432	Sertifikavimui buvo pateikta daugiausia C ₁ kategorijos sėklos siuntų.				
33.	Atestuotų dauginamosios medžiagos tiekėjų priežiūra	Patikrintų atestuotų augalų dauginamosios medžiagos tiekėjų dalis	proc.	25	25	-				
34.	Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimas	Atestuotų tiekėjų skaičius	vnt.	Pagal por eikį 100	18	-				
35.	Genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos ir augalų pasėlių stebėsena (kontrolė)	Paimtų mėginių skaičius	vnt.	100	106	Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus paimta 100 mėginių iš augalų pasėlių ir 6 mėginiai iš sertifikuotų rapsų sėklos siuntų.				
36.	Pluoštinių kanapių auginimo ir tiekimo rinkai kontrolė	Paimtų mėginių iš deklaruotų pluoštinių kanapių laukų skaičius	vnt.	Pagal por eikį 1	166	-				
37.	Pasiūlymai ŽŪM dėl teisės aktų projektų	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	1	4	Papildomai pateikti ŽŪM pasiūlymai dėl privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių dauginamosios ir sodinamosios medžiagos, išskyrus sėklą, reikalavimų, sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų reikalavimų ir gėlių, kai kurių daržovių bei prieskoninių ir vaistinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašų pakeitimo projektai, kurie nebuvo planuoti.				
38.	Tarybos direktoriaus įsakymu tvirtinamų taisyklių, tvarkų,	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	2	3	Papildomai parengtas ir patvirtintas 1 dauginamosios medžiagos mėginio kokybės				

	procedūrų aprašų rengimas		Atliktų tikrinimų skaičius	vnt.	30	30	rodiklių pažymos išdavimo tvarkos aprašas, kuris nebuvo planuotas.					
39.	Grūdų sandėlių atitikties teisės aktų reikalavimams ir grūdų kokybės vertinimo teisingumo tikrinimas		Atliktų tikrinimų skaičius	vnt.	30	30	-					
40.	<i>Infratec</i> prietaisų, skirtų grūdų kokybės rodikliams nustatyti, tinklo administravimas ir funkcionavimo priežiūra		Prietaisų kalibracinėms lygtims tikrinti ir koreguoti reikalingų kokybės tyrimų, atliktų pamatiniais metodais, skaičius	vnt.	230	305	Atlikta daugiau kokybės tyrimų, nes ūkio subjektai įsigijo naujus prietaisus, kuriems reikėjo pritaikyti naujas kalibracines kreives.					
			Prietaisų <i>Infratec</i> tikrinimų skaičius	vnt.	95	106	Kriterijaus reikšmė viršyta dėl padidėjusio prietaisų <i>Infratec</i> skaičiaus tinkle, nes buvo įsigyti nauji <i>Infratec</i> prietaisai.					
41.	Augalininkystės produktų kokybės rodiklių vertinimas		Išturtų mėginių skaičius	vnt.	300 0	2171	Kriterijaus reikšmė nepasiekta, nes buvo gauta mažiau mėginių augalų veislių derliaus tyrimams.					
			Atliktų kokybės tyrimų skaičius	vnt.	101 00	7792	Kriterijaus reikšmė nepasiekta, nes buvo gauta mažiau mėginių augalų veislių derliaus tyrimams.					
			Išduotų kokybės tyrimų dokumentų skaičius	vnt.	300 0	3728	Kriterijaus reikšmė viršyta, nes gauta daugiau užsakomųjų kokybės tyrimų ir išduota daugiau dokumentų.					
<i>Augalų apsaugos produktų registravimas</i>												
42.	Pareikėjų pateiktų duomenų dėl veikliųjų medžiagų ir augalų apsaugos produktų registravimo, perregistravimo ir naudojimo		Priimtų sprendimų dėl registravimo skaičius	vnt.	14	31	Gauta daugiau paraiškų įregistruoti augalų apsaugos produktus (įskaitant įregistruoti augalų apsaugos produktus kitais prekės ženklais, taip pat įregistruoti augalų apsaugos produktus pagal kitų valstybių narių					

	reglamentų pakeitimo, vertinimas	Priimtų sprendimų dėl perregistravimo skaičius	vnt.	16	20	pateiktas registravimo ataskaitas), jos įvertintos ir priimti sprendimai.				
		Priimtų sprendimų dėl naudojimo reglamentų pakeitimo skaičius	vnt.	5	2	2014 metais buvo pateiktos tik 2 paraiškos augalų apsaugos produktų naudojimo reglamentams pakeisti, jos įvertintos ir priimti sprendimai.				
		Priimtų sprendimų dėl tapatumo tikrinimų, naujų augalų apsaugos produktų veikliųjų medžiagų gamybos vietų registravimo, klasifikacijos pakeitimo, papildomų augalų apsaugos produktų pakuočių registravimo, skaičius	vnt.	5	18	Kriterijaus reikšmė viršyta, kadangi 2014 metais pradėtas augalų apsaugos produktų klasifikavimas pagal EP ir ET Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009.				
43.	Pasiūlymai ŽŪM dėl teisės aktų projektų	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	1	1	-				
44.	Tarnybos direktoriaus įsakymu tvirtinamų taisyklių, tvarkų, procedūrų aprašų rengimas	Teisės aktų projektų skaičius	vnt.	1	1	-				
<i>Augalų veisėlis</i>										
45.	Paraiškų įrašyti augalų veisles į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar suteikti joms teisinę apsaugą Lietuvos Respublikoje registravimas	Paraiškų skaičius	vnt.	150	181	Gauta daugiau paraiškų.				
46.	Paraiškų atlikti registruotųjų ar neregistruotųjų augalų	Paraiškų skaičius	vnt.	90	110	Gauta daugiau paraiškų.				

	veislių ūkinio vertingumo tyrimus registravimas	Veislių skaičius	vnt.	120	142	Gauta daugiau paraiškų.						
47.	Augalų veislių ūkinio vertingumo tyrimų rezultatų analizavimas ir apibendrinimas, ir duomenų dėl siūlomų įrašyti į Nacionalinį augalų veislių sąrašą augalų veislių pateikimas Valstybinei augalų veislių vertinimo komisijai	Veislių skaičius	vnt.	120	142	Gauta daugiau paraiškų.						
48.	Nacionalinio augalų veislių ir Lietuvos Respublikoje saugomų augalų veislių sąrašų sudarymas ir tvarkymas	Sąrašų skaičius	vnt.	2	2	-						
49.	Duomenų perdavimas Europos Komisijai dėl Lietuvos ir užsienio šalių selekcininkų sukurtų augalų veislių, įrašytų į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, įrašymo Bendruosius žemės ūkio augalų ar daržovių rūšių veislių katalogus	Augalų veislių skaičius	vnt.	60	59	Po Valstybinės augalų veislių vertinimo komisijos siūlymo registruoti 62 veisles 3 paraiškos (vasarinių rapsų) buvo atsiimtoms.						
50.	Leidinio „Augalų veislių ūkinio vertingumo 2013 metų tyrimo duomenys“	Leidinių skaičius	vnt.	1	1	-						

